

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL X SKUNDO PRIEŠ MARIJAMPOLĖS APSKRITIES VYRIAUSIOJO POLICIJOS KOMISARIATO ŠAKIŲ RAJONO POLICIJOS KOMISARIATĄ

2022-02-03 Nr. 4D-2021/1-805
Vilnius

SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius 2021 m. birželio 14 d. gavo X (toliau vadinama ir – Pareiškėjas) advokato Y (toliau vadinama ir – Advokatas) skundą (toliau vadinama ir – Skundas) dėl Marijampolės apskrities vyriausiojo policijos komisariato Šakių rajono policijos komisariato (toliau vadinama ir – Marijampolės AVPK Šakių rajono PK; Marijampolės aps. VPK Šakių r. PK; Komisariatas) pareigūnų veiksmų (neveikimo), galimai netinkamai nagrinėjant Pareiškėjo kreipimusis; 2021 m. birželio 16 d. buvo gautas Skundo papildymo raštas.

2. Skunde ir jo papildymo rašte, be kitų aplinkybių, nurodoma:

2.1. „2021 m. kovo 12 d. Pareiškėjas (kaip administracinėn atsakomybėn traukiamas asmuo) telefonu buvo pakviestas į Komisariatą apklausai. Pasibaigus apklausai [...], Pareiškėjas raštu Komisariato paprašė: „1) Pateikti išsamią informaciją, kaip šio konkretaus nusižengimo atveju policijos pareigūnai įgyvendino jiems tenkančią pareigą visapusiškai ir objektyviai ištirti visas su nusižengimu susijusias aplinkybes; 2) Suteikti galimybę nedelsiant susipažinti su visa bylos medžiaga bei daryti jos kopijas (pavyzdžiui, fotografuojant telefonu)“. Komisariatas tik 2021 m. balandžio 21 dieną (t. y. po Pareiškėjo prašymo pateikimo praėjus net 40 kalendorinių dienų arba 28 darbo dienoms), Pareiškėjui pateikė 2021 m. balandžio 21 d. raštą Nr. 64-S-2170 (25.2.1 E-64-91) „Dėl informacijos pateikimo“ [...] ir 2021 m. balandžio 21 d. raštą Nr. 64-S-2177 (25.2.1 E-64-91) „Dėl informacijos pateikimo“ [...]. Tokiais veiksmais Komisariatas pažeidė VAĮ [reng. past. Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas] 10 str. 4 d. reikalavimus, pagal kuriuos Pareiškėjo prašymas turėjo būti išnagrinėtas per 20 darbo dienų. Apie termino pratęsimą Pareiškėjas VAĮ nustatyta tvarka informuotas nebuvo“ (šios ir kitų citatų kalba netaisyta);

2.2. „[...] kaip matyti iš Marijampolės apskrities vyriausiojo policijos komisariato Imuniteto ir vidaus tyrimų skyriaus 2021 m. birželio 9 d. rašto Nr. 64-S-3187 (1.27 E-64) „Dėl informacijos teikimo“ [...], Komisariatas, gavęs Pareiškėjo 2021 m. kovo 12 d. prašymą, kovo 16 d. jį perdavė nagrinėti kitam viešojo administravimo subjektui, t. y. Policijos departamentui prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (Departamentas). Tačiau Komisariatas, kaip to reikalauja VAĮ 11 str. 4 d., ne tik per 5 darbo dienų terminą neinformavo Pareiškėjo apie tai, kad jo prašymo nagrinėjimas buvo perduotas kitam subjektui (Departamentui), bet to Komisariatas apskritai nepadarė. Tokiu būdu pažeistos VAĮ 11 str. 4 d. normos“;

2.3. „Pareiškėjas pažymi ir tai, jog ir savo turiniu minėti raštai [*reng. past.* 2021 m. balandžio 21 d. raštas Nr. 64-S-2170 (25.2.1 E-64-91) ir 2021 m. balandžio 21 d. raštas Nr. 64-S-2177 (25.2.1 E-64-91)] visiškai nepateikia informacijos nei apie tai, kaip Komisariato pareigūnai įgyvendino savo pareigas įrodymų tyrimo atžvilgiu, nei apie tai, kodėl Pareiškėjui nebuvo suteikta galimybė nedelsiant susipažinti su bylos medžiaga (įskaitant ir apklausos vaizdo įrašą). Taigi, tokiu būdu konstatuotina, jog Komisariato pareigūnai 40 kalendorinių dienų rengtu atsakymu neatsakė į Pareiškėjo prašymą“;

2.4. „2021 m. gegužės 24 d. raštu „Dėl informacijos pateikimo“ [...] Pareiškėjas Komisariato prašė paaiškinti, kaip Komisariatas, 2021 m. gegužės 3 d. gavęs Pareiškėjo prašymą ir jį vėliau perdavęs nagrinėti Departamento Informacijos teikimo skyriui, įgyvendino VAĮ 11 str. 4 d. numatytą pareigą informuoti Pareiškėją per 5 darbo dienas, t. y. ne vėliau nei iki 2021 m. gegužės 10 d. Pareiškėjas šiuo atveju apie tokį perdavimą buvo informuotas tik 2021 m. gegužės 24 d. Tai reiškia, jog Komisariatas minėtą 5 darbo dienų terminą praleido bent 14 kalendorinių dienų. Dar daugiau – kaip matyti iš Komisariato 2021 m. birželio 2 d. rašto Nr. 64-S-3060 (25.2.1 E-64-91) „Dėl informacijos pateikimo“ [...], Komisariatas net nepaaiškino (nors Pareiškėjas to prašė aukščiau nurodytu 2021 m. gegužės 24 d. raštu), kaip Komisariatas šiuo atveju įgyvendino VAĮ 11 str. 4 d. nurodytą reikalavimą“;

2.5. „2021 m. gegužės 25 d. raštu „Dėl informacijos pateikimo“ [...] Pareiškėjas prašė paaiškinti, kokiomis techninėmis priemonėmis policijos pareigūnai nustato atitinkamos video medžiagos sukūrimo laiką. 2021 m. birželio 3 d. raštu Nr. 64-S-3082 (25.2.1 E-64-91) „Dėl informacijos pateikimo“ [...] niekaip neįvardijo, kokios yra tokios konkrečios techninės priemonės“;

2.6. „2021 m. gegužės 25 d. raštu „Dėl informacijos pateikimo“ [...] Pareiškėjas Komisariato prašė paaiškinti, kas yra atsakomybės subjektas tuo atveju, jeigu asmuo yra baudžiamas pagal ANK [*reng. past.* Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodeksas] 45 str. 4 d., kai pažeidimas padarytas vykdant darbo funkcijas valstybės ir savivaldybių institucijose bei įstaigose – darbdavys ar darbuotojas. Komisariatas 2021 m. birželio 3 d. raštu Nr. 64-S-3083 (25.2.1 E-64-91) „Dėl informacijos pateikimo“ [...] atsakymo taip ir nepateikė“;

2.7. „2021 m. gegužės 26 d. raštu „Dėl informacijos pateikimo“ [...] Pareiškėjas Komisariato prašė paaiškinti Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo taikymą Pareiškėjo atžvilgiu ir nurodė du konkrečius su tuo susijusius klausimus. Komisariatas 2021 m. birželio 2 d. raštu Nr. 64-S-3059 (25.2.1 E-64-91) „Dėl informacijos pateikimo“ [...] į šiuos du klausimus atsakė (o tiksliau – neatsakė) vienu vieninteliu sakiniu: [...]. Tokiu atsakymu nebuvo pateikta jokia Pareiškėjo prašyme prašoma pateikti informacija, todėl Komisariatas neįvykdė jam tenkančios ir VAĮ bei Policijos įstatyme įtvirtintos pareigos, tokie veiksmai vertintini kaip Komisariato biurokratizmas“;

2.8. „2021 m. gegužės 26 d. raštu „Dėl informacijos pateikimo“ [...] Pareiškėjas paprašė Komisariato pateikti atsakymus į 3 klausimus dėl asmens kvietimo į jo apklausą telefonu (kai bendruoju policijos numeriu skambinantis asmuo telefonu norėjo gauti asmeninius duomenis – asmens kodą, kad galėtų Pareiškėjui pateikti jo prašomą informaciją; Pareiškėjas tokius duomenis suteikė, tačiau jam informaciją suteikti buvo atsisakyta [...]). Komisariatas 2021 m. birželio 2 d. raštu Nr. 64-S-3058 (25.2.1 E-64-91) „Dėl informacijos pateikimo“ [...] iš esmės neatsakė į nei vieną iš Pareiškėjo klausimų“;

2.9. „2021 m. gegužės 31 d. raštu Nr. 64-S-2985 (25.2.1 E-64-91) „Dėl informacijos pateikimo“ [...] Komisariatas nurodė, jog (citas tekstas netaisytas, pateikiamas autentiškas) „visą medžiagą teikia policijos departamento informacinis centras, tada kai jūs pateiksite rašytinį prašymą vadovaujantis Lietuvos Respublikos vyriausybės nutarimu dėl Lietuvos Respublikos vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimo Nr. 875 „Dėl asmenų prašymų nagrinėjimo ir jų aptarnavimo viešojo administravimo institucijose, įstaigose ir kituose viešojo administravimo subjektuose taisyklių ir prašymo, skundo ar kito kreipimosi priėmimo faktą patvirtinančio dokumento formos

patvirtinimą“. Tokia Komisariato pozicija yra aiškus biurokratizmas, kadangi, viena vertus, pats Komisariatas, gavęs tokį Pareiškėjo prašymą, jį, vadovaujantis VAI 11 str. 4 d., per 5 darbo dienas turėjo perduoti kompetentingam subjektui ir apie tai informuoti Pareiškėją (tačiau to nepadarė) ir, kita vertus, Pareiškėjo žiniomis, toks struktūrinis padalinys kaip „policijos departamento informacinis centras“ net neegzistuoja. Tokie Komisariato veiksmai taip pat laikytini akivaizdžiu biurokratizmu“;

2.10. „Pareiškėjas pakartotinai kreipėsi į Komisariatą su prašymu artimiausiu metu pateikti prašomą informaciją [...]. Kartu Pareiškėjas šiuose dokumentuose darskart nurodė (pakartojo) tuos klausimus, kurie turi būti atsakyti, nes Komisariatas atsakymų (taip, kaip reikalaujama Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme (VAĮ)) nepateikė. Nepaisant to, Komisariatas vis tik neįvykdė jam tenkančios pareigos pateikti išsamius ir VAI reikalavimus atitinkančius atsakymus ir paprasčiausiai referavo į anksčiau Pareiškėjui pateiktus neišsamius ir teisės aktų neatitinkančius Komisariato raštus [...]. Šie dokumentai, kaip matyti, visiškai neatsako į Pareiškėjo prašymuose, pateiktuose Komisariatui, pateiktus prašymus dėl informacijos pateikimo“;

2.11. „Negana to, Pareiškėjas pažymi, kad iki šiol nėra iš Komisariato gavęs 2021 m. kovo 12 d. vykusių Pareiškėjo apklausos vaizdo įrašo kopijas.“

TYRIMAS IR IŠVADOS

Tyrimui reikšmingos faktinės aplinkybės

3. Tuometis Seimo kontrolierius 2021 m. birželio 17 d. raštu Nr. 4D-2021/1-805/3D-1570 kreipėsi į Marijampolės AVPK Šakių rajono PK, prašydamas paaiškinti Skunde nurodytas aplinkybes. 2021 m. liepos 21 d. Seimo kontrolierius gavo Marijampolės AVPK Šakių rajono PK 2021 m. liepos 12 d. raštą Nr. 64-S-3752(1.27E-64).

4. Atsižvelgiant į tai, kad Lietuvos Respublikos Seimo 2021 m. lapkričio 25 d. nutarimu Nr. XIV-719 Erika Leonaitė nuo 2021 m. gruodžio 7 d. paskirta Lietuvos Respublikos Seimo kontroliere valstybės institucijų ir įstaigų pareigūnų veiklai tirti, tuomečio Seimo kontrolieriaus pradėtą tyrimą dėl Pareiškėjo Skunde nurodytų aplinkybių tęsė Seimo kontrolierė E. Leonaitė.

Seimo kontrolierė 2022 m. sausio 11 d. raštu Nr. 4D-2021/1-805/3D-78 kreipėsi į Marijampolės AVPK Šakių rajono PK, prašydama paaiškinti Skunde nurodytas aplinkybes. 2022 m. sausio 18 d. Seimo kontrolierė gavo Marijampolės AVPK Šakių rajono PK 2022 m. sausio 18 d. raštą Nr. 64-S-251(1.27E-64).

Šiuose raštuose ir prie jų pridėtuose dokumentuose nurodoma:

4.1. 2021 m. kovo 15 d. Komisariate buvo gautas 2021 m. kovo 12 d. Pareiškėjo kreipimasis Nr. 64-AP-224, kuriuo prašoma: „1) pateikti raštu išsamią informaciją, kaip šio konkretaus nusižengimo atveju policijos pareigūnai įgyvendino jiems tenkančią pareigą visapusiškai ir objektyviai ištirti visas su nusižengimu susijusias aplinkybes; 2) suteikti galimybę nedelsiant susipažinti su visa bylos medžiaga bei daryti jos kopijas.“

Į pirmiau nurodyto Pareiškėjo kreipimosi antrą klausimą buvo atsakyta Policijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau vadinama ir – PD, Policijos departamentas) Informacijos teikimo skyriaus 2021 m. balandžio 20 d. raštu Nr. 5-S-6420 ir 2021 m. balandžio 22 d. raštu Nr. 5-S-6585, kuriuose rašoma: „Išnagrinėję Jūsų prašymą, informuojame, kad Jūsų nurodytu atveju (ROIK 21128397524) nėra surašytas administracinio nusižengimo protokolas, todėl, vadovaujantis Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 570 str. 3 d., teisės susipažinti su visa pareigūnų atlikto tyrimo medžiaga, taip pat su bylos medžiaga, Jūs neturite.“

Į pirmiau nurodyto Pareiškėjo kreipimosi pirmą klausimą buvo atsakyta Komisariato 2021 m. balandžio 21 d. raštu Nr. 64-S-2177(25.2.1E-64-91), kuriame rašoma: „Atsakydami į Jūsų

2021-03-12 prašymą 1 punktą, dėl informacijos pateikimo informuojame, kad Marijampolės apskrities vyriausiojo policijos komisariato Šakių rajono policijos komisariate 2021-02-10 pradėta administracinio nusižengimo teiseną ROIK21128397524 pagal LR ANK 45 str. 4 d. Visi administracinės bylos įrodymai surinkti vadovaujantis LR ANK 569 str. 1 d. Įrodymai administracinio nusižengimo byloje yra bet kurie įstatymų nustatyta tvarka surinkti faktiniai duomenys, kuriais remdamiesi administracinio nusižengimo tyrimą atliekantys pareigūnai nustato administracinio nusižengimo padarymo faktą ir aplinkybes, administracinę atsakomybę traukiamo asmens kaltę, atsakomybę lengvinančias ir sunkinančias aplinkybes ir kitas aplinkybes, turinčias reikšmės bylai teisingai išnagrinėti. Šie duomenys nustatomi tokiais priemonėmis: administracinio nusižengimo protokolu, pareigūnų tarnybiniais pranešimais, pranešimais, aktais ar kitais dokumentais, kuriais asmenys, kurie nėra pareigūnai, užfiksavo administracinio nusižengimo požymių turinčios veikos padarymą, nuotraukomis, garso ar vaizdo įrašais, liudytojų, nukentėjusiojo ir administracinę atsakomybę traukiamo asmens parodymais ir paaiškinimais, ekspertizės aktu, specialisto išvada, daiktiniais įrodymais, daiktų ir dokumentų paėmimo protokolu ir kitokiais dokumentais“;

4.2. 2021 m. kovo 15 d. Komisariate buvo gautas 2021 m. kovo 12 d. Pareiškėjo kreipimasis Nr. 64-AP-225, kuriuo prašoma: „1) pateikti raštu išsamią informaciją, kaip šio konkretaus nusižengimo atveju policijos pareigūnai įgyvendino jiems tenkančią pareigą visapusiškai ir objektyviai ištirti visas su nusižengimu susijusias aplinkybes; 2) suteikti galimybę nedelsiant susipažinti su visa bylos medžiaga bei daryti jos kopijas.“

Į pirmiau nurodyto Pareiškėjo kreipimosi antrą klausimą buvo atsakyta PD 2021 m. balandžio 19 d. raštu Nr. 5-S-6342, kurio turinys yra tapatus PD Informacijos teikimo skyriaus 2021 m. balandžio 20 d. rašto Nr. 5-S-6420 ir 2021 m. balandžio 22 d. rašto Nr. 5-S-6585 turiniui, išskyrus administracinio nusižengimo teisenos numerį, t. y., šiuo atveju administracinio nusižengimo teisenos numeris ROIK21128592058.

Į šio Pareiškėjo kreipimosi pirmą klausimą buvo atsakyta Komisariato 2021 m. balandžio 21 d. raštu Nr. 64-S-2170(25.2.1E-64-91), kurio turinys yra tapatus Komisariato 2021 m. balandžio 21 d. rašto Nr. 64-S-2177(25.2.1E-64-91) turiniui, išskyrus administracinio nusižengimo teisenos pradžios datą ir jos numerį, t. y., šiuo atveju administracinio nusižengimo teiseną buvo pradėta 2021 m. vasario 17 d. ir jos numeris ROIK21128592058;

4.3. 2021 m. gegužės 25 d. Komisariate buvo gautas Advokato 2021 m. gegužės 24 d. raštas (registracijos Nr. 64-G-9131), į kurį buvo atsakyta Komisariato 2021 m. birželio 9 d. raštu Nr. 64-S-3187, kuriame rašoma: „Informuojame, kad Marijampolės apskrities vyriausiajame policijos komisariate [...] 2021 m. kovo 15 d. buvo gautas X 2021 m. kovo 12 d. prašymas dėl administracinio nusižengimo tyrimo byloje ROIK 21128592058 (toliau – Prašymas). Marijampolės aps. VPK Prašymas registruotas 2021 m. kovo 15 d. ir perduotas įrašyti rezoliucijai Marijampolės aps. VPK Šakių rajono policijos komisariato [...] Veiklos skyriaus (toliau – VS) viršininkui [...]. 2021 m. kovo 16 d. Šakių r. PK VS viršininkas [...] Dokumentų valdymo sistemoje (toliau – DVS) informavo apie klaidingą dokumento paskyrimą ir Prašymas buvo perduotas įrašyti rezoliucijai Policijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos [...] Informacijos teikimo skyriaus (toliau – ITS) vedėjo pavaduotojai [...]. 2021 m. balandžio 15 d. Marijampolės aps. VPK Dokumentų valdymo poskyrio vyresniajai specialistei [...] paskambino PD ITS vedėjas [...] ir nurodė gautą dokumentą AP-674 (Prašymą), perduoti rezoliucijos įrašymui Šakių r. PK viršininkui, nes Prašyme yra nurodyti du klausimai ir jie atsakys tik į vieną, o į kitą turi atsakyti Šakių r. PK. Atsižvelgus į nurodytą, Prašymas DVS tik 2021 m. balandžio 15 d. buvo perduotas įrašyti rezoliucijai Šakių r. PK viršininkui [...]. 2021 m. balandžio 16 d. pradėtas dokumento vykdymas ir atsakymas į Prašymą pateiktas 2021 m. balandžio 21 d. raštu Nr. 64-S-2170 [...]. Pažymime, kad 2021 m. balandžio 15 d. PD ITS vedėjui nurodžius, kad atsakys tik į vieną Prašyme nurodytą klausimą, Šakių r. PK nedelsiant pradėjo vykdyti dokumentą ir atsakymas buvo pateiktas per 6 dienas. Prašymas laikotarpiu nuo 2021 m. kovo 16 d. iki 2021 m.

balandžio 15 d. vykdymui buvo pateiktas PD ITS“;

4.4. „Raštu Pareiškėjas buvo informuotas apie tai, kad jis raštu nebuvo informuotas apie termino, skirto išnagrinėti kreipimąsi, pratęsimą“; „informuojame, kad Pareiškėjas raštu nebuvo informuotas apie jo prašymų persiuntimą vykdyti į Policijos departamentą“;

4.5. 2021 m. gegužės 25 d. Komisariate buvo gautas Advokato 2021 m. gegužės 24 d. raštas (registracijos Nr. 64-G-9134), kuriuo prašoma: „1) [...] kaip Komisariatas per aukščiau nurodytą terminą (*reng.past.* VAĮ 11 straipsnio 4 dalyje įtvirtintas 5 darbo dienų terminas) perdavė aptariamą prašymą (*reng. past.* Pareiškėjo 2021 m. gegužės 3 d. prašymą Nr. 64-G-7504) Policijos departamentui ir kaip per minėtą terminą Komisariatas informavo Pareiškėją? 2) Kokiu norminiu teisės akto pagrindu Komisariatas perdavė klausimą dėl aptariamo prašymo spręsti Policijos departamentui.“

Į pirmiau nurodytą kreipimąsi buvo atsakyta Komisariato 2021 m. birželio 2 d. raštu Nr. 64-S-3060, kuriame rašoma: „Atsakydami į Jūsų 2021-05-24 prašymą informuojame, kad vadovaujantis Lietuvos policijos generalinio komisaro 2020 m. sausio 13 d. įsakymu Nr. 5-V-21 „Dėl Administracinio nusižengimo bylos išrašo ir (ar) pažymos apie asmens padarytus administracinius nusižengimus išdavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, 2021-05-03 X prašymas Nr. 64-G-7504 (dėl kopijų pateikimo) buvo perduotas nagrinėti PD [...] ir apie tai informuotas X.“

2021 m. birželio 10 d. Komisariate buvo gautas Advokato 2021 m. birželio 9 d. raštas (registracijos Nr. 64-G-10309), kuriame nurodoma: „Komisariatas 2021 m. birželio 2 d. raštu Nr. 64-S-3060 [...] nepateikė teisės normomis pagrįsto paaiškinimo, kaip buvo įgyvendinta aukščiau nurodyta pareiga (*reng. past.* per VAĮ 11 straipsnio 4 dalyje įtvirtintą 5 darbo dienų terminą informuoti asmenį apie jo skundo persiuntimą nagrinėti kompetentingam subjektui). [...]. Atsižvelgiant į tai, pakartotinai prašome kiek įmanoma operatyviau pateikti atsakymą į aukščiau nurodytą klausimą.“

Į pirmiau nurodytą kreipimąsi Komisariatas atsakė 2021 m. birželio 15 d. raštu Nr. 64-S-3304, kuriame rašoma: „Atsakydami į Jūsų 2021-06-09 prašymą informuojame, kad atsakymas buvo pateiktas 2021-06-02 rašte Nr. 64-S-3060“;

4.6. 2021 m. gegužės 26 d. Komisariate buvo gautas Advokato 2021 m. gegužės 25 d. raštas (registracijos Nr. 64-G-9180), kuriuo prašoma atsakyti: „kokiomis techninėmis priemonėmis policijos pareigūnai, iš apie galimą nusižengimą pranešusio asmens gavę galimą nusižengimą fiksuojančią video medžiagą, nustato tokios video medžiagos sukūrimo tikslią datą ir laiką (t. y. galimo nusižengimo padarymo laiką)? Pabrėžiu, jog klausimas yra susijęs išimtinai su techninių priemonių tokiam nustatymui atlikti naudojimu.“

Į pirmiau nurodytą kreipimąsi Komisariatas atsakė 2021 m. birželio 3 d. raštu Nr. 64-S-3082, kuriame rašoma: „informuojame, kad 2021-02-11 Marijampolės aps. VPK Šakių r. PK buvo atlikta CD-R skaitmeninės laikmenos apžiūra, kurioje patalpinta informacija dėl administracinio nusižengimo. Apžiūros metu nustatyta, kad vaizdo įrašas padarytas 2021-02-07.“

2021 m. birželio 10 d. Komisariate buvo gautas Advokato 2021 m. birželio 9 d. raštas (registracijos Nr. 64-G-10319), kuriame nurodoma: „Komisariatas 2021 m. birželio 3 d. raštu Nr. 64-S-3082 [...] nenurodė jokių konkrečių techninių priemonių, tačiau rašte pateikė su minėtais klausimais nesusijusią informaciją. [...]. Atsižvelgiant į tai, pakartotinai prašome kiek įmanoma operatyviau pateikti atsakymus į aukščiau nurodytą klausimą.“

Į pirmiau nurodytą kreipimąsi Komisariatas atsakė 2021 m. birželio 15 d. raštu Nr. 64-S-3302, kuriame rašoma: „Atsakydami į Jūsų 2021-06-09 prašymą informuojame, kad atsakymas buvo pateiktas 2021-06-02 raštu Nr. 64-S-3082“;

4.7. 2021 m. gegužės 26 d. Komisariate buvo gautas Advokato 2021 m. gegužės 25 d. raštas (registracijos Nr. 64-G-9182), kuriuo prašoma: „nurodyti, kas yra atsakomybės subjektas tuo atveju, jeigu asmuo yra baudžiamas pagal Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso (ANK) 45 str. 4 d., kai pažeidimas yra padarytas vykdant darbo funkcijas valstybės ir savivaldybių institucijose bei įstaigose (t. y. pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo 2020 m. lapkričio

4 d. nutarimo Nr. 1226 „Dėl karantino Lietuvos Respublikos teritorijoje paskelbimo“ 2.2.1 p.)? Kitaip tariant, ar šiuo atveju už ANK 45 str. 4 d. pažeidimą (kuris buvo padarytas vykdant darbo funkcijas) atsakomybėn būtų traukiamas darbdavys, ar darbuotojas? Prašome nurodyti ir konkretų teisinį Jūsų aiškinimo pagrindimą.“

Į pirmiau nurodytą kreipimąsi Komisariatas atsakė 2021 m. birželio 3 d. raštu Nr. 64-S-3083, kuriame rašoma: „informuojame, kad X administracinio nusižengimo protokolas buvo surašytas už tai, kad jis karantino paskelbto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. lapkričio 4 d. nutarimu Nr. 1226 „Dėl karantino Lietuvos Respublikos teritorijoje paskelbimo“ laikotarpiu, artimai kontaktavo būdamas kartu su kitos šeimos ir (ar) namų ūkio piliečiais, sukėlė pavojų išplisti COVID-19 ligai ir tuo nesilaikė nutarimo 2.1.8.1 papunkčių reikalavimų, todėl aukščiau minėto nutarimo 2.2.1 p. taikymo klausimas nespreštinas.“

2021 m. birželio 10 d. Komisariate buvo gautas Advokato 2021 m. birželio 9 d. raštas (registracijos Nr. 64-G-10311), kuriame nurodoma: „Komisariatas 2021 m. birželio 3 d. raštu Nr. 64-S-3083 [...] pateikė su nurodytu prašymu paaiškinti nesusijusią informaciją ir visiškai neatsakė į klausimą, kas aptariamu atveju turėtų būti atsakomybės subjektas. [...]. Atsižvelgiant į tai, pakartotinai prašome kiek įmanoma operatyviau pateikti atsakymus į aukščiau nurodytą klausimą.“

Į pirmiau nurodytą kreipimąsi Komisariatas atsakė 2021 m. birželio 15 d. raštu Nr. 64-S-3303, kuriame rašoma: „Atsakydami į Jūsų 2021-06-09 prašymą informuojame, kad atsakymas buvo pateiktas 2021-06-02 raštu Nr. 64-S-3083“;

4.8. 2021 m. gegužės 26 d. Komisariate buvo gautas Advokato 2021 m. gegužės 26 d. raštas (registracijos Nr. 64-G-9236), kuriame nurodoma: „X gavo Marijampolės apskrities vyriausiojo policijos komisariato Šakių rajono policijos komisariato [...] 2021 m. gegužės 24 d. raštą [...] (Raštas). Rašte referuojama į šią Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo (VIĮ) 14 str. 3 d. normą, ją cituojant: „Informacija apie privatų gyvenimą gali būti skelbiama be žmogaus sutikimo tais atvejais, kai ji padeda atskleisti įstatymų pažeidimus ar nusikalstamas veikas, taip pat kai informacija yra pateikiama viešai nagrinėjant bylą. Be to, informacija apie viešojo asmens privatų gyvenimą gali būti skelbiama be jo sutikimo, jeigu ši informacija atskleidžia visuomeninę reikšmę turinčias privataus šio asmens gyvenimo aplinkybes ar asmenines savybes“. [...] prašau Komisariato nurodyti: 1) koku teisiniu pagrindu (t. y. pagal VIĮ paskirtį ir taikymo sritį) aptariamu atveju pareiškėjo X atžvilgiu gali būti taikoma VIĮ 14 str. 3 d. norma? 2) [...]. Prašome Jus nurodyti, koku būdu, kur ir kada viešai buvo skelbiama [...] Rašte nurodoma informacija apie galimą pažeidimą ir kuris VIĮ nurodytas subjektas [...] tai padarė? Jei tokia informacija buvo pateikiama viešai nagrinėjant bylą, prašome nurodyti, kokios bylos viešo nagrinėjimo metu ir kada tokia informacija buvo pateikta?“

Į pirmiau nurodytą kreipimąsi Komisariatas atsakė 2021 m. birželio 2 d. raštu Nr. 64-S-3059, kuriame rašoma: „informuojame, kad informacija apie X padarytą administracinį nusižengimą viešai skelbiama nebuvo“;

4.9. 2021 m. gegužės 26 d. Komisariate buvo gautas Advokato 2021 m. gegužės 26 d. raštas (registracijos Nr. 64-G-9235), kuriame nurodoma: „Skyrius (*reng. past.* Marijampolės AVPK Šakių rajono PK Veiklos skyrius) iki šiol nėra pateikęs atsakymų bent jau į šiuos [...] nurodytus klausimus: 1) nurodyti konkretų norminį pagrindą, kuris suteikia teisę policijos pareigūnams galimai administracinį nusižengimą padariusį asmenį į apklausą kviešti tik telefonu; 2) nurodyti konkretų norminį pagrindą, kuris suteikia teisę policijos pareigūnams galimai administracinį nusižengimą padariusį asmenį [...] telefonu reikalauti asmens kodo; 3) nurodyti, kokio procesinio dokumento ir teisės akto pagrindu buvo vykdoma Pareiškėjo [...] 2021 m. kovo 12 d. apklausa.“

Į pirmiau nurodytą kreipimąsi Komisariatas atsakė 2021 m. birželio 2 d. raštu Nr. 64-S-3058, kuriame rašoma: „informuojame, kad X į administracinės bylos nagrinėjimą buvo kviečiamas deklaruotu elektroniniu paštu, šaukimus formuojant ANR sistemoje. X buvo skambinta tikslu susiderinti Jam tinkamą bylos nagrinėjimo laiką. 2021-03-12 X atvyko į Marijampolės aps.

VPK Šakių r. PK ir administracinio nusižengimo medžiagoje atsisakė duoti paaiškinimą, taip pat pateikė žodinių prašymų, dėl ko administracinio nusižengimo protokolas surašytas nebuvo“;

4.10. „Marijampolės aps. VPK 2021 m. balandžio 28 d. buvo gautas X raštas (2021 m. balandžio 28 d. raštas Nr. 64-G-7251 „Dėl informacijos pateikimo“) (pridedama), kuriuo buvo prašoma pateikti susipažinti su 2021 m. kovo 12 d. Marijampolės aps. VPK Šakių rajono policijos komisariatare [...] vykusios jo apklausos vaizdo įrašu bei gauti įrašo kopiją. [...]. Marijampolės aps. VPK Šakių r. PK apklausų kambariuose fiksuojami vaizdo įrašai yra saugomi 30 dienų, o dėl 2021 m. kovo 12 d. vaizdo įrašo X kreipėsi praėjus daugiau nei 30 dienų [...]. Dėl nurodytų priežasčių vaizdo įrašas X pateiktas nebuvo“;

4.11. 2021 m. gegužės 28 d. Komisariatare buvo gautas Advokato 2021 m. gegužės 27 d. raštas (registracijos Nr. 64-G-9389), kuriame nurodoma: „X iki šios dienos dalyvavo bent šiose Marijampolės apskrities vyriausiojo policijos komisariatare Šakių rajono policijos komisariatare [...] vykusiose apklausose: 2021 m. kovo 12 d. apklausa; [...]. X ne kartą kreipėsi su teisėtu ir pagrįstu prašymu pateikti minėtų apklausų vaizdo įrašų kopijas (o konkrečiai – Komisariatui 2021 m. kovo 12 d. pateikdamas prašymą, 2021 m. balandžio 28 d. raštu [...], 2021 m. balandžio 30 d. raštu [...] ir kt.). Nepaisant to, X iki šiol nėra suteikta galimybė gauti minėtų apklausų vaizdo įrašų kopijas [...]. Atsižvelgdamas į tai, prašau Jūsų operatyviai: 1) [...] suteikti galimybę nedelsiant gauti visų Komisariatare [...] vykusių [...] apklausų vaizdo įrašų kopijas. 2) nurodyti konkretų norminį pagrindą, dėl kurio iki šiol nebuvo suteikta galimybė gauti aukščiau nurodytų apklausų vaizdo įrašų kopijų.“

Į pirmiau nurodytą kreipimąsi Komisariatas atsakė 2021 m. gegužės 31 d. raštu Nr. 64-S-2985, kuriame rašoma: „informuojame, kad visą medžiagą teikia policijos departamento informacinis centras, tada kai jūs pateiksite rašytinį prašymą vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimo Nr. 875 „Dėl asmenų prašymų nagrinėjimo ir jų aptarnavimo viešojo administravimo institucijose, įstaigose ir kituose viešojo administravimo subjektuose taisyklių“ ir prašymo, skundo ar kito kreipimosi priėmimo faktą patvirtinančio dokumento formos patvirtinimą.“

Tyrimui reikšmingi teisės aktai

5. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo (toliau vadinama ir – LRSKI):

2 straipsnis „Pagrindinės šio įstatymo sąvokos“ – „1. Biurokratizmas – tokia pareigūno veika, kai vietoj reikalų sprendimo iš esmės laikomasi nereikalingų ar išgalvotų formalumų, nepagrįstai atsisakoma spręsti pareigūno kompetencijai priklausančius klausimus, vilkinama priimti sprendimus ar atlikti savo pareigas bei kitaip blogai ar netinkamai valdoma (atsisakoma informuoti asmenį apie jo teises, sąmoningai pateikiamas klaidinantis ar netinkamas patarimas ir t. t.). Biurokratizmu taip pat laikomas toks pareigūnų darbas, kai nevykdomi arba blogai vykdomi įstatymai ar kiti teisės aktai.“

6. Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (VAĮ):

- 3 straipsnis „Viešojo administravimo principai“ – „Viešojo administravimo subjektai savo veikloje vadovaujasi šiais principais: 1) atsakomybės už priimtus sprendimus. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektas, vykdydamas administracinį reglamentavimą ar priimdamas administracinius sprendimus, turi prisiimti atsakomybę už administracinio reglamentavimo ar priimtų administracinių sprendimų sukeltus padarinius; [...]; 4) įstatymo viršenybės. Šis principas reiškia, kad įgaliojimai atlikti viešąjį administravimą viešojo administravimo subjektams turi būti nustatyti laikantis šio įstatymo nustatytų reikalavimų, o viešojo administravimo subjektų veikla turi atitikti šiame įstatyme išdėstytus teisinius pagrindus. Administraciniai sprendimai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais; 5) išsamumo. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo ar skundo

nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį; [...]; 9) objektyvumo. Šis principas reiškia, kad administracinio sprendimo priėmimas ir kiti oficialūs viešojo administravimo subjekto veiksmai turi būti nešališki ir objektyvūs“;

- 11 straipsnis „*Prašymų ir skundų administraciniam sprendimui priimti pateikimas ir nagrinėjimas*“ – „1. Asmenų prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai nagrinėja pagal Vyriausybės patvirtintas taisykles. [...]. 4. Jeigu viešojo administravimo subjektas pagal kompetenciją negali spręsti prašyme ar skunde išdėstytų klausimų ar priimti administracinės procedūros sprendimo dėl prašyme ar skunde išdėstyto klausimo, jis jo nenagrinėja ir ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo ar skundo gavimo dienos persiunčia jį kompetentingam viešojo administravimo subjektui, ir apie tai praneša asmeniui. Jeigu nėra kito viešojo administravimo subjekto, kuriam galėtų būti perduotas nagrinėti pagal kompetenciją prašymas ar skundas, viešojo administravimo subjektas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo ar skundo gavimo dienos apie tai praneša asmeniui, paaiškindamas jo prašymo ar skundo nenagrinėjimo priežastis.“

7. Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 (Taisyklės) (teisės akto redakcija, galiojusi nuo 2017 m. lapkričio 23 d. iki 2021 m. gruodžio 7 d.):

- 25 punktas – „Prašymai, išskyrus prašymus, į kuriuos, nepažeidžiant asmens, kuris kreipiasi, kitų asmenų ar institucijos interesų, galima atsakyti tą pačią darbo dieną, turi būti išnagrinėjami per 20 darbo dienų nuo prašymo gavimo institucijoje dienos“;

- 26 punktas – „Jeigu prašymo nagrinėjimas susijęs su komisijos sudarymu, posėdžio sušaukimu ar kitais atvejais, dėl kurių atsakymo pateikimas asmeniui gali užtrukti ilgiau kaip 20 darbo dienų nuo prašymo ir visų reikiamų dokumentų gavimo institucijoje dienos, institucijos vadovas ar jo įgaliotas asmuo turi teisę pratęsti šį terminą dar iki 20 darbo dienų. Pratęsus Taisyklių 25 punkte nustatytą prašymo nagrinėjimo terminą, institucija per 2 darbo dienas nuo institucijos vadovo ar jo įgalioto asmens tokio sprendimo priėmimo dienos išsiunčia asmeniui pranešimą raštu ir nurodo prašymo nagrinėjimo pratęsimo priežastis“;

- 35 punktas – „Atsakymai į prašymus parengiami atsižvelgiant į jo turinį: [...] 35.4. į kitus prašymus – atsakoma laisva forma arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys“;

- 38 punktas – „Atsakyme, kuriame nurodomos atsisakymo suteikti prašomą administracinę paslaugą, informaciją, priimti administracinį sprendimą priežastys, arba institucijos siunčiamame pranešime apie asmens prašymo ar skundo nenagrinėjimo priežastis asmuo ar jo atstovas turi būti informuojamas apie tokio atsakymo apskundimo tvarką, nurodant institucijos (-ų), kuriai (-ioms) gali būti paduotas skundas, pavadinimą (-aus) ir adresą (-us), taip pat terminą (-us), per kurį (-iuos) gali būti pateiktas skundas. Persiunčiant prašymą ar skundą nagrinėti kitai kompetentingai institucijai ir informuojant apie tai asmenį ar jo atstovą, pranešime asmeniui nurodyti minėtos apskundimo tvarkos nereikia.“

8. Marijampolės AVPK nuostatų, patvirtintų Lietuvos policijos generalinio komisaro 2008 m. gegužės 29 d. įsakymu Nr. 5-V-300:

III skyriaus „*Funkcijos*“ 15.13 punktas – „[Marijampolės AVPK] Organizuoja asmenų pasiūlymų, pareiškimų, pranešimų, prašymų ir skundų nagrinėjimą, imasi priemonių nustatytiems trūkumams pašalinti.“

9. Vaizdo stebėjimo priemonėmis užfiksuotų vaizdo duomenų tvarkymo policijos įstaigose taisyklių, patvirtintų Lietuvos policijos generalinio komisaro 2015 m. spalio 28 d. įsakymu Nr. 5-V-963 (Vaizdo duomenų tvarkymo taisyklės):

- 2.3 punktas – „Vaizdo duomenų prižiūrėtojas – Policijos departamento prie Vidaus reikalų

ministerijos Informacinių technologijų valdybos darbuotojas, atsakingas už vaizdo duomenų teikimą ir vykdamas duomenų saugojimo ir naikinimo priežiūrą. Vaizdo duomenų prižiūrėtojas gali vykdyti ir vaizdo stebėjimo priemonių prižiūrėtojo funkcijas“;

- 42 *punktas* – „Vaizdo duomenys saugomi šiose vietose ir tokiais terminais: [...]; 42.3. stacionariomis vaizdo stebėjimo priemonėmis, įrengtomis policijos įstaigų pastatuose (patalpose) ir teritorijose, užfiksuoti vaizdo duomenys saugomi įrengtose duomenų saugyklose ne trumpiau kaip 30 dienų, tačiau ne ilgiau kaip 60 dienų“;

- 45 *punktas* – „Pasibaigus nustatytam maksimaliam vaizdo duomenų saugojimo terminui [...] vaizdo duomenys duomenų saugyklose turi būti sunaikinami automatiškai“;

- 46 *punktas* – „Tretiesiems asmenims vaizdo duomenis teikia vaizdo duomenų prižiūrėtojas, policijos įstaigoje gavus rašytinį prašymą ir atsakingam policijos įstaigos darbuotojui įvertinus prašyme nurodytus prašomų pateikti vaizdo duomenų tvarkymo tikslus, teikimo bei gavimo teisinius pagrindus ir apimtį. Sprendimą dėl vaizdo duomenų teikimo tretiesiems asmenims priima policijos įstaigos, kurioje nagrinėjamas prašymas pateikti vaizdo duomenis, vadovas.“

Tyrimo išvados

10. Atsižvelgiant į Skunde ir jo papildymo rašte aprašytas aplinkybes, išvados bus pateikiamos dėl kiekvienos iš šių dalių atskirai:

10.1. dėl Pareiškėjo teisės gauti 2021 m. kovo 12 d. vaizdo įrašą;

10.2. dėl Komisariato pareigūnų veiksmų (neveikimo) galimai netinkamai nagrinėjant Pareiškėjo kreipimusis.

Dėl Pareiškėjo teisės gauti 2021 m. kovo 12 d. vaizdo įrašą

11. Skunde nurodoma, kad nei Pareiškėjui, nei Advokatui nebuvo pateiktas 2021 m. kovo 12 d. vaizdo įrašas, nors dėl to buvo ne kartą kreiptasi į Marijampolės AVPK Šakių rajono PK pareigūnus.

12. Pagal Vaizdo duomenų tvarkymo taisyklėse nustatytą teisinį reglamentavimą, stacionariomis vaizdo stebėjimo priemonėmis, įrengtomis policijos įstaigų pastatuose (patalpose) ir teritorijose, užfiksuoti vaizdo duomenys saugomi įrengtose duomenų saugyklose ne trumpiau kaip 30 dienų, tačiau ne ilgiau kaip 60 dienų. Pasibaigus nustatytam *maksimaliam* vaizdo duomenų saugojimo terminui vaizdo duomenys duomenų saugyklose turi būti sunaikinami automatiškai. Tretiesiems asmenims vaizdo duomenis teikia vaizdo duomenų prižiūrėtojas (PD Informacinių technologijų valdybos darbuotojas), *policijos įstaigoje gavus rašytinį prašymą* ir atsakingam policijos įstaigos darbuotojui įvertinus prašyme nurodytus prašomų pateikti vaizdo duomenų tvarkymo tikslus, teikimo bei gavimo teisinius pagrindus ir apimtį. Sprendimą dėl vaizdo duomenų teikimo tretiesiems asmenims priima policijos įstaigos, kurioje nagrinėjamas prašymas pateikti vaizdo duomenis, vadovas. Nagrinėjamu atveju tai reiškia, kad Pareiškėjas / Advokatas, pageidaujami gauti 2021 m. kovo 12 d. vaizdo įrašą, turėjo pareigą ne vėliau kaip per 60 dienų raštu kreiptis į Marijampolės AVPK Šakių rajono PK, o šios įstaigos vadovas, nenustatęs pirmiau nurodyto vaizdo įrašo nepateikimo tretiesiems asmenims priežasčių, jį pateikti Pareiškėjui / Advokatui.

13. Skundo tyrimo metu nustatyta, kad Pareiškėjas laiku (2021 m. balandžio 28 d. raštu Nr. 64-G-7251, t. y., po 47 dienų nuo prašomo vaizdo duomenų užfiksavimo dienos; šios pažymos 4.10 punktas) kreipėsi į Marijampolės AVPK Šakių rajono PK prašydamas pateikti 2021 m. kovo 12 d. stacionariomis vaizdo stebėjimo priemonėmis apklausų kambariuose užfiksuotą vaizdo įrašą, tačiau jam šis įrašas nebuvo pateiktas, nes Pareiškėjo kreipimosi momentu 2021 m. kovo 12 d. vaizdo įrašas jau buvo sunaikintas ir nebuvo galimybės jį pateikti nei Pareiškėjui, nei Advokatui.

Atkreiptinas dėmesys, kad pagal nustatytą teisinį reglamentavimą vaizdo duomenys turėtų būti sunaikinami tik pasibaigus *maksimaliam* vaizdo duomenų saugojimo terminui. Šiuo atveju 2021 m. kovo 12 d. vaizdo įrašas turėjo būti sunaikintas tik po 60 dienų, t. y., ne anksčiau nei 2021 m. gegužės 12 d. Šios aplinkybės leidžia teigti, kad Marijampolės AVPK Šakių rajono PK pareigūnai pažeidė teisės aktų reikalavimus, nepagrįstai anksti sunaikino 2021 m. kovo 12 d. vaizdo įrašą ir tokiu būdu užkirto Pareiškėjui kelią įgyvendinti Vaizdo duomenų tvarkymo taisyklėse įtvirtintą teisę jį gauti.

14. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad Skundo dalis dėl Pareiškėjo teisės gauti 2021 m. kovo 12 d. vaizdo įrašą yra pagrįsta.

Seimo kontrolierius savo darbo praktikoje ne kartą yra pažymėjęs policijos pareigūnų pareigą tinkamai stacionariomis, mobiliosiomis ir kitomis priemonėmis fiksuoti vaizdo duomenis ir juos saugoti teisės aktuose nustatytais terminais ir tvarka, siekiant užtikrinti asmenų teisių ir laisvių apsaugą, viešąją tvarką ir visuomenės saugumą, nusikalstamų veikų ir kitų teisės pažeidimų prevenciją, atskleidimą ir tyrimą, asmenų gyvybės ir sveikatos apsaugą, fizinį ir psichologinį neliečiamumą, tarnybinių nusižengimų, drausmės pažeidimų tyrimą ir prevenciją. Dėl šios priežasties Marijampolės AVPK Šakių rajono PK viršininkui Aušriui Kvederavičiui rekomenduotina imtis priemonių, kad ateityje jam pavaldūs pareigūnai laikytųsi teisės aktų reikalavimų ir stacionariomis vaizdo stebėjimo priemonėmis užfiksuotus vaizdo duomenis naikintų tik suėjus maksimaliam jų saugojimo terminui, t. y., po 60 dienų nuo jų užfiksavimo dienos.

Seimo kontrolierė taip pat atkreipia dėmesį į Vaizdo duomenų tvarkymo taisyklėse nustatytą klaidinantį teisinį reglamentavimą, pagal kurio nuostatas – užfiksuoti vaizdo duomenys *saugomi* įrengtose duomenų saugyklose *ne trumpiau kaip 30 dienų, tačiau ne ilgiau kaip 60 dienų, o naikinami* tik suėjus *maksimaliam vaizdo duomenų saugojimo terminui (60 dienų)*. Iš pirmiau nurodyto teisinio reglamentavimo turinio nėra aišku, kas ir kaip turėtų būti daroma su vaizdo duomenimis, kurie yra saugomi trumpiau nei *60 dienų, t. y., 30–59 dienas, tačiau negali būti sunaikinti, kol nepasibaigs maksimalus vaizdo duomenų saugojimo terminas (60 dienų)*. Manytina, kad toks teisinio reglamentavimo neaiškumas gali kelti problemų jį taikant, gali atsirasti sąlygos pažeisti trečiųjų asmenų teises (nagrinėjamu atveju buvo pažeista Advokato, o kartu ir Pareiškėjo, teisė gauti vaizdo įrašą, nes buvo per anksti sunaikintas 2021 m. kovo 12 d. vaizdo įrašas) ir gali susidaryti prielaidos pareigūnų piktnaudžiavimui.

Dėl šios priežasties ir atsižvelgus į Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo jurisprudenciją, kurioje yra ne kartą konstatuota, kad Konstitucijoje įtvirtinto teisinio tikrumo ir teisinio aiškumo imperatyvas suponuoja tam tikrus privalomus reikalavimus *teisiniam reguliavimui: jis privalo būti aiškus ir darnus, teisės normos turi būti formuluojamos tiksliai, jose negali būti dviprasmybių* (Konstitucinio Teismo 2003 m. gegužės 30 d., 2004 m. sausio 26 d., 2008 m. gruodžio 24 d., 2009 m. birželio 22 d., 2010 m. gegužės 13 d., 2013 m. vasario 20 d. nutarimai), PD rekomenduotina apsvaistyti galimybę pakeisti Vaizdo duomenų tvarkymo taisyklėse įtvirtintą teisinį reglamentavimą, nustatant *konkretų* vaizdo duomenų saugojimo ir sunaikinimo terminą.

Dėl Komisariato pareigūnų veiksmų (neveikimo) galimai netinkamai nagrinėjant Pareiškėjo kreipimusis

15. Viešojo administravimo subjektas yra saistomas gero viešojo administravimo principo, kuriuo įgyvendinama Lietuvos Respublikos Konstitucijos 5 straipsnio 3 dalyje įtvirtinta nuostata, jog visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms, reikalavimų. Atsakingo valdymo (gero viešojo administravimo) principas įtvirtina viešojo administravimo subjekto pareigą imtis aktyvių veiksmų vykdant administracinę procedūrą, dirbti rūpestingai ir atidžiai, veikti taip, kad administraciniame procedūroje būtų laikomasi visų teisės aktų nuostatų, tarp jų, ir nuostatų, susijusių su prašymų / skundų nagrinėjimu.

Pagal nustatytą teisinį reglamentavimą (šios pažymos 6–8 punktai), viešojo administravimo

subjektas (nagrinėjamu atveju – Marijampolės AVPK Šakių rajono PK), gavęs asmens prašymą / skundą, turi įvertinti, ar yra kompetentingas nagrinėti gautą kreipimąsi; jeigu viešojo administravimo subjektas pagal kompetenciją negali spręsti prašyme ar skunde išdėstytų klausimų ar priimti administracinės procedūros sprendimo dėl prašyme ar skunde išdėstyto klausimo, jis jo nenagrinėja, *ne vėliau kaip per penkias darbo dienas* nuo prašymo ar skundo gavimo dienos persiunčia jį kompetentingam viešojo administravimo subjektui ir apie tai praneša asmeniui.

Jei viešojo administravimo subjektas pagal jam suteiktus įgaliojimus gali spręsti asmens prašyme / skunde nurodytas problemas, *atsakymus į prašymus viešojo administravimo subjektas parengia atsižvelgdamas į jo turinį*, t. y., į prašymą suteikti administracinę paslaugą (išduoti dokumentą, jo kopiją, nuorašą ar išrašą, patvirtinantį tam tikrą juridinį faktą) atsakoma suteikiant prašomą administracinę paslaugą arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys; į prašymą pateikti institucijos turimą informaciją atsakoma pateikiant prašomą informaciją arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys; į prašymą priimti administracinį sprendimą atsakoma pateikiant atitinkamo priimto dokumento kopiją, išrašą ar nuorašą arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys; *į kitus prašymus atsakoma laisva forma arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys*.

Pažymėtina, kad atsakymus į gautus prašymus viešojo administravimo subjektas *turi pateikti per 20 darbo dienų* nuo prašymo gavimo institucijoje dienos. Šis terminas gali būti pratęsiamas dar iki 20 darbo dienų, apie tai raštu pranešant kreipimąsi pateikusiam asmeniui (šios pažymos 7 punktą).

16. Skunde rašoma, jog Marijampolės AVPK Šakių rajono PK pareigūnai netinkamai išnagrinėjo Pareiškėjo ir jo Advokato kreipimasis.

16.1. Dėl Komisariato 2021 m. balandžio 21 d. rašto Nr. 64-S-2177(25.2.1E-64-91)

Skundo tyrimo metu nustatyta, kad 2021 m. kovo 15 d. Komisariate buvo gautas 2021 m. kovo 12 d. Pareiškėjo kreipimasis Nr. 64-AP-224, kuriuo buvo prašoma: „pateikti raštu išsamią informaciją, kaip šio konkretaus nusižengimo atveju policijos pareigūnai įgyvendino jiems tenkančią pareigą visapusiškai ir objektyviai ištirti visas su nusižengimu susijusias aplinkybes“; į pirmiau nurodytą Pareiškėjo kreipimosi klausimą buvo atsakyta Komisariato 2021 m. balandžio 21 d. raštu Nr. 64-S-2177(25.2.1E-64-91), kuriuo Pareiškėjas informuojamas apie 2021 m. vasario 10 d. pradėtą administracinio nusižengimo teiseną ROIK21128397524, pacituojant ANK 569 straipsnio nuostatas, susijusias su įrodymų samprata ir jų rinkimu, t. y., Pareiškėjui nėra paaiškinama, kokie įrodymai ir kaip jo galimai padaryto nusižengimo atveju jie buvo renkami bei vertinami, taip pat nėra nurodoma priežastis, kodėl pirmiau nurodyto turinio atsakymas Pareiškėjui negalėjo būti pateiktas. Šios aplinkybės leidžia teigti, kad *Pareiškėjui buvo pateiktas jo kreipimosi turinio neatitinkantis atsakymas*.

Atkreiptinas dėmesys ir į tai, kad pirmiau nurodytas *Komisariato atsakymas* ne tik neatitiko Pareiškėjo kreipimosi turinio, bet ir *buvo pateiktas praleidus teisės aktuose įtvirtintą 20 darbo dienų terminą*, t. y., į 2021 m. kovo 15 d. Komisariate gautą kreipimąsi Nr. 64-AP-224 buvo atsakyta per 26 darbo dienas (2021 m. balandžio 21 d.). Skundo tyrimo metu nebuvo gauta duomenų, kad būtų kilusi būtinybė pirmiau nurodyto kreipimosi nagrinėjimo terminą pratęsti ir tai būtų buvę padaryta, apie šiuos veiksmus raštu informuojant Pareiškėją.

Skundo tyrimo metu taip pat nustatyta, kad Pareiškėjo 2021 m. kovo 15 d. Komisariate gautas kreipimasis pirmiausia buvo persiustas PD nagrinėti pagal kompetenciją (šios pažymos 4.3 punktą). *Pažymėtina, jog šiuo atveju Komisariato pareigūnai pripažino, kad apie pirmiau nurodytą persiuntimą Pareiškėjo raštu neinformavo* (šios pažymos 4.4 punktą), nors VAI yra aiškiai įtvirtina viešojo administravimo subjekto, įskaitant ir Komisariatą, pareiga *ne vėliau kaip per penkias darbo dienas* nuo prašymo ar skundo gavimo dienos persiusti jį kompetentingam viešojo administravimo subjektui, *apie tai pranešant asmeniui*.

16.2. Dėl Komisariato 2021 m. balandžio 21 d. rašto Nr. 64-S-2170(25.2.1E-64-91)

Skundo tyrimo metu nustatyta, kad 2021 m. kovo 15 d. Komisariate buvo gautas 2021 m. kovo 12 d. Pareiškėjo kreipimasis Nr. 64-AP-225, kuriuo buvo prašoma: „pateikti raštu išsamią informaciją, kaip šio konkretaus nusižengimo atveju policijos pareigūnai įgyvendino jiems tenkančią pareigą visapusiškai ir objektyviai ištirti visas su nusižengimu susijusias aplinkybes“; į šį Pareiškėjo kreipimąsi buvo atsakyta Komisariato 2021 m. balandžio 21 d. raštu Nr. 64-S-2170(25.2.1E-64-91), kurio turinys yra tapatus Komisariato 2021 m. balandžio 21 d. rašto Nr. 64-S-2177(25.2.1E-64-91) turiniui, išskyrus administracinio nusižengimo teisenos pradžios datą ir jos numerį. Kadangi šiuo atveju iš esmės sutampa Pareiškėjo kreipimūsi (t. y. kreipimūsi Nr. 64-AP-224 ir Nr. 64-AP-225) ir Komisariato atsakymų (t. y., raštų Nr. 64-S-2177(25.2.1E-64-91) ir Nr. 64-S-2170(25.2.1E-64-91)) į juos turinys bei data (t. y., 2021 m. balandžio 21 d.), Seimo kontrolierė daro tą pačią išvadą, kaip ir pažymos dalyje dėl Komisariato 2021 m. balandžio 21 d. rašto Nr. 64-S-2177(25.2.1E-64-91) (šios pažymos 16.1 punktas), t. y., Komisariato pateiktas *atsakymas neatitinka Pareiškėjo kreipimosi turinio ir yra pateiktas pažeidžiant teisės aktuose įtvirtintą 20 darbo dienų terminą*; taip pat Pareiškėjas buvo nepagrįstai *neinformuotas apie jo kreipimosi persiuntimą* nagrinėti PD pagal kompetenciją.

16.3. Dėl Komisariato 2021 m. birželio 2 d. rašto Nr. 64-S-3060 ir 2021 m. birželio 15 d. rašto Nr. 64-S-3304

Skundo tyrimo metu nustatyta, kad 2021 m. gegužės 25 d. Komisariate buvo gautas Advokato 2021 m. gegužės 24 d. raštas (registracijos Nr. 64-G-9134), kuriuo buvo prašoma paaiškinti, koku teisiniu pagrindu Pareiškėjo 2021 m. gegužės 3 d. prašymas Nr. 64-G-7504 buvo perduotas nagrinėti Policijos departamentui, kaip šis perdavimas buvo įvykdytas ir kaip apie jį buvo informuotas Pareiškėjas; į pirmiau nurodytą kreipimąsi buvo atsakyta Komisariato 2021 m. birželio 2 d. raštu Nr. 64-S-3060, kuriame rašoma: „Atsakydami į Jūsų 2021-05-24 prašymą informuojame, kad vadovaujantis Lietuvos policijos generalinio komisaro 2020 m. sausio 13 d. įsakymu Nr. 5-V-21 „Dėl Administracinio nusižengimo bylos išrašo ir (ar) pažymos apie asmens padarytus administracinius nusižengimus išdavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, 2021-05-03 X prašymas Nr. 64-G-7504 (dėl kopijų pateikimo) buvo perduotas nagrinėti PD [...] ir apie tai informuotas X“; šio atsakymo turinys leidžia teigti, kad Advokatui, kartu ir Pareiškėjui, buvo paaiškinta, koku teisiniu pagrindu jo kreipimasis buvo persiūstas PD, t. y. vadovaujantis Lietuvos policijos generalinio komisaro 2020 m. sausio 13 d. įsakymu Nr. 5-V-21, tačiau *nenurodyta, kokia konkrečia šio teisės akto nuostata buvo remtasi, kada ir koku Komisariato raštu Advokatas ir / ar Pareiškėjas buvo informuotas apie minėtą persiuntimą*, taip pat nepaaiškinta, dėl kokių priežasčių Komisariatas negalėjo atskleisti, kaip įvyko Advokato kreipimosi persiuntimas PD ir kaip apie jį buvo informuotas Pareiškėjas? Šios aplinkybės leidžia konstatuoti, kad Komisariato pareigūnai tik iš dalies įvykdė savo pareigą pateikti Advokatui, kartu ir Pareiškėjui, jo kreipimosi turinį atitinkantį atsakymą.

Atkreiptinas dėmesys, kad 2021 m. birželio 10 d. Komisariate buvo gautas Advokato 2021 m. birželio 9 d. raštas (registracijos Nr. 64-G-10309), kuriuo pakartotinai prašoma atsakyti, kada ir koku Komisariato raštu Advokatas ir / ar Pareiškėjas buvo informuotas apie 2021 m. gegužės 3 d. prašymo Nr. 64-G-7504 persiuntimą PD nagrinėti pagal kompetenciją, tačiau Komisariato pareigūnai, pateikdami 2021 m. birželio 15 d. raštą Nr. 64-S-3304, į pirmiau nurodytus klausimus taip ir neatsakė (šios pažymos 4.5 punktas).

Seimo kontrolierė pastebi, kad dėl netinkamo Komisariato, kaip viešojo administravimo subjekto, funkcijų vykdymo (t. y., dėl atsakymo, atitinkančio Advokato ir Pareiškėjo kreipimosi turinį, nepateikimo) Pareiškėjas buvo priverstas du kartus kreiptis į Komisariato pareigūnus. Pažymėtina, kad toks Komisariato pareigūnų neveikimas ne tik neteisėtas ir nepagrįstas, bet ir pagal LR SKĮ 2 straipsnio nuostatas (šios pažymos 5 punktas) *laikytinas biurokratizmu*.

16.4. Dėl Komisariato 2021 m. birželio 3 d. rašto Nr. 64-S-3082 ir 2021 m. birželio 15 d. rašto Nr. 64-S-3302

Skundo tyrimo metu nustatyta, kad 2021 m. gegužės 26 d. Komisariate buvo gautas Advokato 2021 m. gegužės 25 d. raštas (registracijos Nr. 64-G-9180), kuriuo prašoma atsakyti,

kokiomis techninėmis priemonėmis policijos pareigūnai nustato vaizdo įrašo sukūrimo tikslią datą ir laiką; į pirmiau nurodytą kreipimąsi Komisariatas atsakė 2021 m. birželio 3 d. raštu Nr. 64-S-3082, kuriame rašoma, kad policijos pareigūnai vaizdo įrašo datą ir laiką nustato jį peržiūrėję, t. y., Advokatui, kartu ir Pareiškėjui, nebuvo atsakyta, ar pirmiau nurodytiems duomenims nustatyti techninės priemonės apskritai yra naudojamos, jei taip, tai kokios. Šios aplinkybės leidžia teigti, kad Advokatui, kartu ir Pareiškėjui, buvo pateiktas kreipimosi turinio neatitinkantis atsakymas.

Atkreiptinas dėmesys, kad 2021 m. birželio 10 d. Komisariate buvo gautas Advokato 2021 m. birželio 9 d. raštas (registracijos Nr. 64-G-10319), kuriuo buvo pakartotinai prašoma atsakyti į klausimą dėl techninių priemonių panaudojimo, nustatant vaizdo įrašo datą ir laiką; nepaisant pakartotinio Advokato kreipimosi, Komisariatas 2021 m. birželio 15 d. rašte Nr. 64-S-3302 prašomo atsakymo arba paaiškinimo, kodėl toks atsakymas negalėtų būti pateiktas, nepateikė (šios pažymos 4.6 punktą).

Seimo kontrolierė pastebi, kad ir šiuo atveju dėl netinkamo Komisariato, kaip viešojo administravimo subjekto, funkcijų vykdymo (t. y., dėl atsakymo, atitinkančio Advokato ir Pareiškėjo kreipimosi turinį, nepateikimo) Pareiškėjas buvo priverstas du kartus kreiptis į Komisariato pareigūnus. Pažymėtina, kad toks Komisariato pareigūnų neveikimas ne tik neteisėtas ir nepagrįstas, bet ir pagal LR SKĮ 2 straipsnio nuostatas (šios pažymos 5 punktą) *laikytinas biurokratizmu*.

16.5. Dėl Komisariato 2021 m. birželio 3 d. rašto Nr. 64-S-3083 ir 2021 m. birželio 15 d. rašto Nr. 64-S-3303

Skundo tyrimo metu nustatyta, kad 2021 m. gegužės 26 d. Komisariate buvo gautas Advokato 2021 m. gegužės 25 d. raštas (registracijos Nr. 64-G-9182), kuriuo buvo prašoma paaiškinti, kuris subjektas (t. y., darbdavys ar darbuotojas) būtų traukiamas atsakomybėn už ANK 45 str. 4 d. pažeidimą, padarytą vykdant darbo funkcijas, ir nurodyti tokio paaiškinimo teisinį pagrindą; į šį kreipimąsi Komisariatas atsakė 2021 m. birželio 3 d. raštu Nr. 64-S-3083, kuriame paaiškinama, kokio administracinio nusižengimo įvykdymas nulėmė administracinio nusižengimo protokolo Pareiškėjui surašymą, ir nurodoma, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. lapkričio 4 d. nutarimo Nr. 1226 2.2.1 punkto taikymo klausimas yra nespręstinas; iš Komisariato pateikto šio atsakymo turinio *nera aišku*, kuris vis dėlto subjektas (t. y., darbdavys ar darbuotojas) ir koku teisiniu pagrindu būtų traukiamas atsakomybėn už ANK 45 str. 4 d. pažeidimą, padarytą vykdant darbo funkcijas; taip pat Komisariato atsakyme nenurodoma, dėl kokių priežasčių Advokatui negali būti pateikta teisinė konsultacija pirmiau nurodytu klausimu. Šios aplinkybės leidžia teigti, kad Komisariato pareigūnai pažeidė teisės aktų reikalavimus ir Advokatui, kartu ir Pareiškėjui, pateikė neaiškų, VAI nustatytų išsamumo, objektyvumo bei įstatymų viršenybės principų neatitinkantį Komisariato 2021 m. birželio 3 d. raštą Nr. 64-S-3083.

Atkreiptinas dėmesys, kad ir šiuo atveju Advokatas buvo priverstas pakartotinai raštu (2021 m. birželio 9 d. raštas (registracijos Nr. 64-G-10311), kuris Komisariate buvo gautas 2021 m. birželio 10 d.) kreiptis į Komisariatą, prašant atsakyti, kuris subjektas (t. y., darbdavys ar darbuotojas) būtų traukiamas už ANK 45 str. 4 d. pažeidimą, padarytą vykdant darbo funkcijas, tačiau Komisariato 2021 m. birželio 15 d. raštu Nr. 64-S-3303 į pakartotinį Advokato, kartu ir Pareiškėjo, kreipimąsi atsakyta nebuvo (šios pažymos 4.7 punktą).

Seimo kontrolierė konstatuoja, kad dėl netinkamo Komisariato, kaip viešojo administravimo subjekto, funkcijų vykdymo (t. y., dėl neaiškaus, neišsamaus ir kitų VAI nustatytų principų neatitinkančio atsakymo pateikimo) Pareiškėjas buvo priverstas du kartus kreiptis į Komisariato pareigūnus. Pažymėtina, kad toks Komisariato pareigūnų neveikimas ne tik neteisėtas ir nepagrįstas, bet ir pagal LR SKĮ 2 straipsnio nuostatas (šios pažymos 5 punktą) *laikytinas biurokratizmu*.

16.6. Dėl Komisariato 2021 m. birželio 2 d. rašto Nr. 64-S-3059

Skundo tyrimo metu nustatyta, kad 2021 m. gegužės 26 d. Komisariate buvo gautas Advokato 2021 m. gegužės 26 d. raštas (registracijos Nr. 64-G-9236), kuriuo buvo prašoma nurodyti, ar informacija apie Pareiškėjo galimai padarytus administracinius nusižengimus buvo skelbiama

viešai, jei taip, koks subjektas, koku būdu, kur ir kada viešai paskelbė šią informaciją; į pirmiau nurodytą kreipimąsi Komisariatas aiškiai ir tiksliai atsakė 2021 m. birželio 2 d. raštu Nr. 64-S-3059, t. y., Komisariato pareigūnai nurodė, kad informacija apie Pareiškėjo galimai padarytus administracinius nusižengimus viešai paskelbta nebuvo. Šios aplinkybės leidžia teigti, kad šiuo konkrečiu atveju Komisariato pareigūnai, pateikdami Advokatui 2021 m. birželio 2 d. atsakymą Nr. 64-S-3059, VAĮ ir Taisyklių reikalavimų nepažeidė.

16.7. Dėl Komisariato 2021 m. birželio 2 d. rašto Nr. 64-S-3058

Skundo tyrimo metu nustatyta, kad 2021 m. gegužės 26 d. Komisariate buvo gautas Advokato 2021 m. gegužės 26 d. raštas (registracijos Nr. 64-G-9235), kuriuo buvo prašoma paaiškinti, koku teisiniu pagrindu Pareiškėjas telefonu buvo kviečiamas atvykti į apklausą ir jo buvo reikalaujama pateikti asmens kodą, bei nurodyti procesinį dokumentą ir teisės aktą, kuriais remiantis buvo vykdoma 2021 m. kovo 12 d. Pareiškėjo apklausa; į pirmiau nurodytą kreipimąsi Komisariatas atsakė 2021 m. birželio 2 d. raštu Nr. 64-S-3058; šiame rašte yra paaiškinama, kad policijos pareigūnai su Pareiškėju telefonu bendravo tik norėdami suderinti jam tinkamą apklausos laiką (į apklausą Pareiškėjas buvo kviečiamas oficialiu elektroniniu paštu, šaukimus formuojant administracinių nusižengimų registre), pateikiama Pareiškėjo apklausos data ir eiga, tačiau *nenurodomas procesinis dokumentas ir teisės aktas, kuriais remiantis buvo vykdoma 2021 m. kovo 12 d. Pareiškėjo apklausa*. Šios aplinkybės leidžia konstatuoti, kad Komisariato pareigūnai tik iš dalies įvykdė savo pareigą pateikti Advokatui, kartu ir Pareiškėjui, jo kreipimosi turinį atitinkantį atsakymą.

16.8. Dėl Komisariato 2021 m. gegužės 31 d. rašto Nr. 64-S-2985

Skundo tyrimo metu nustatyta, kad 2021 m. gegužės 28 d. Komisariate buvo gautas Advokato 2021 m. gegužės 27 d. raštas (registracijos Nr. 64-G-9389), kuriuo buvo prašoma pateikti 2021 m. kovo 12 d. įvykusios Pareiškėjo apklausos vaizdo įrašą arba nurodyti, dėl kokių priežasčių ir kokiomis teisės aktų nuostatomis vadovaujantis pirmiau nurodytas vaizdo įrašas negali būti pateiktas; į šį kreipimąsi Komisariatas atsakė 2021 m. gegužės 31 d. raštu Nr. 64-S-2985, kuriame rašoma, kad vaizdo įrašus tretiesiems asmenims teikia „policijos departamento informacinis centras“ ir kad (galimai) bus pateiktas „tada kai jūs pateiksite rašytinį prašymą vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimo Nr. 875 „Dėl asmenų prašymų nagrinėjimo ir jų aptarnavimo viešojo administravimo institucijose, įstaigose ir kituose viešojo administravimo subjektuose taisyklių“ ir prašymo, skundo ar kito kreipimosi priėmimo faktą patvirtinančio dokumento formos patvirtinimą“. Šios aplinkybės leidžia sutikti su Advokato Skunde nurodytais argumentais, kad iš tokio turinio Komisariato rašto visų pirma nėra aišku, kur turėtų kreiptis Pareiškėjas, siekdamas gauti pageidaujamą vaizdo įrašą, nes tokia įstaiga kaip PD Informacinis centras neegzistuoja. Pagal Vaizdo duomenų tvarkymo taisykles vaizdo duomenis prižiūri PD Informacinių technologijų valdybos darbuotojai. Taigi yra neaišku, ar Komisariatas 2021 m. gegužės 31 d. rašte Nr. 64-S-2985 ketino nurodyti pastarąją ar vis dėlto kitą įstaigą, į kurią turėtų kreiptis Pareiškėjas. Antra, kyla abejonių ir dėl antrosios pirmiau nurodyto Komisariato rašto dalies, kurioje rašoma apie prašymo pateikimą Taisyklėse nustatyta tvarka ir apie patvirtinimo apie jo pateikimo faktą gavimą, t. y., nėra aišku, kokiam subjektui ir koku tikslu toks prašymas turėtų būti teikiamas, dėl kokių priežasčių ir kokiam subjektui yra privaloma pateikti patvirtinimą apie šio prašymo gavimo faktą, kaip tai yra susiję su pageidaujamu gauti 2021 m. kovo 12 d. vaizdo įrašu (vaizdo įrašai tretiesiems asmenims yra teikiami ne Taisyklėse, o Vaizdo duomenų tvarkymo taisyklėse nustatyta tvarka). Dėl šių priežasčių konstatuotina, kad Advokatui, kartu ir Pareiškėjui, buvo pateiktas neaiškus, kreipimosi turinio ir VAĮ nustatytų išsamumo, objektyvumo bei įstatymų viršenybės principų neatitinkantis Komisariato 2021 m. gegužės 31 d. raštas Nr. 64-S-2985.

Seimo kontrolierė dar kartą atkreipia dėmesį į biurokратиškus Komisariato veiksmus (neveikimą), nes ir šiuo atveju Advokatas buvo priverstas pakartotinai kreiptis dėl 2021 m. kovo 12 d. įvykusios jo atstovaujamo asmens apklausos vaizdo įrašo (šios pažymos 4.10, 13 punktai).

17. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad Skundo dalis dėl Komisariato pareigūnų veiksmų (neveikimo), netinkamai nagrinėjant Pareiškėjo kreipimuisi, išskyrus 2021 m. gegužės 26 d. raštą (registracijos Nr. 64-G-9236), yra pagrįsta.

SEIMO KONTROLIERIAUS SPRENDIMAI

18. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė nusprendžia X Skundo dalį dėl jo teisės gauti 2021 m. kovo 12 d. vaizdo įrašą pripažinti pagrįsta.

19. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė nusprendžia X Skundo dalį dėl Komisariato pareigūnų veiksmų (neveikimo), netinkamai nagrinėjant jo kreipimuisi, išskyrus 2021 m. gegužės 26 d. raštą (registracijos Nr. 64-G-9236) (šios pažymos 16.7 punktas), pripažinti pagrįsta.

SEIMO KONTROLIERIAUS REKOMENDACIJOS

20. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 8 punktu, Lietuvos policijos generaliniam komisarui Renatui Požėlai rekomenduoja apsvarstyti galimybę pakeisti Vaizdo duomenų tvarkymo taisyklėse įtvirtintą teisinį reglamentavimą, nustatant konkrečių vaizdo duomenų saugojimo ir sunaikinimo terminą.

21. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 17 punktu, Marijampolės AVPK Šakių rajono PK viršininkui Aušriui Kvederavičiui rekomenduoja imtis priemonių, kad ateityje:

21.1. pavaldūs pareigūnai laikytųsi teisės aktų reikalavimų ir stacionariomis vaizdo stebėjimo priemonėmis užfiksuotus vaizdo duomenis naikintų tik suėjus maksimaliam jų saugojimo terminui, t. y., po 60 dienų nuo jų užfiksavimo dienos;

21.2. pareiškėjai visais atvejais per teisės aktuose įtvirtintus terminus ir juose nustatyta tvarka būtų informuojami apie jų kreipimūsi nagrinėjimo termino pratęsimus ir persiuntimus kitoms institucijoms nagrinėti pagal kompetenciją;

21.3. Komisariate pareiškėjų kreipimaisi būtų tiriami atidžiai, įvertinant visas juose nurodytas aplinkybes, o pareiškėjams teikiami atsakymai būtų išsamūs, pagrįsti objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis bei atitiktų kreipimūsi turinį, per teisės aktuose įtvirtintus terminus atsakant į juose keliamus klausimus.

Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad informacija apie siūlymų (rekomendacijų) išnagrinėjimą Seimo kontrolieriui turi būti pateikiama nedelsiant priėmus sprendimus dėl priemonių, kurių bus imamasi, atsižvelgiant į Seimo kontrolieriaus siūlymą (rekomendaciją), **bet ne vėliau kaip per 30 dienų nuo siūlymo (rekomendacijos) gavimo dienos.**

Seimo kontrolierė

Erika Leonaitė